

Ken Wilson, James Taylor

Prospects

Magyar Macmillan, Budapest, 1998.

A *Prospects* tankönyvcsalád olyan igényt próbál kielégíteni, amely már évek óta egyre erősebben jelentkezik a magyarországi angoltanárok körében: legyen egy olyan könyvsorozat, amely fel tudja mutatni a brit nyelvkönyvek hagyományos értékeit, de egyértelműen figyelembe veszi a magyar sajátosságokat is.

A brit szerzők kifejezetten a magyar középiskolások számára készítették a *Prospects* könyvsorozatot. Erre számos bizonyíték is kínákozik. Elsőként talán Ken Wilson személye, aki több nemzetközileg elismert nyelvkönyv megírásában vett részt: *Fastlane*, *Horizons*, *Network*, *Cross Country*. Ken Wilson évek óta jár Magyarországra előadásokat, workshopokat tartani. Mielőtt belefogott volna a *Prospects* sorozat megírásába, magyar iskolákat látogatott, tanárokkal beszélgetett, hogy megtudja, milyen nyelvkönyvre van szükség Magyarországon. A szerzők felkérték tanácsadónak Rádai Pétert, aki jelenleg az Eötvös Loránd Tudományegyetem Angol Tanárképző Központjának oktatója. Ennek az együttműködésnek is az a célja, hogy a *Prospects* a magyar középiskolások és angoltanárok igényeire legyen szabva.

Mik ezek az igények? Elsősorban a *Prospects* vertikális tagolódása. Ez az öt szintből álló sorozat (1. *Beginner*, 2. *Pre-Intermediate*, 3. *Intermediate*, 4. *Upper-Intermediate*, 5. *Advanced*) a magyar diák számára három csatlakozási lehetőséget kínál fel: 1. azoknak, akik az általános iskolában nem tanultak angolul (*Beginner*); 2. akik körülbelül két évet már tanultak (*Pre-Intermediate*); 3. akik alapos képzést kaptak az általános iskolában (*Intermediate*). Másodsorban az a felismerés, hogy a magyar diák tanulási, illetve a magyar tanár tanítási szokásai, hagyományai némileg eltérők a nyugat-európaiktól. Ezért a szerzőknek egyik

legfontosabb szempontjuk az volt, hogy a könyv alapos és áttekinthető nyelvtani tanmenetre épüljön. Harmadsorban a magyar középiskolás érdeklődési körének megismerése. Olyan témák szerepelnek a könyvben, amelyek lehetőséget biztosítanak arra, hogy a tanulók beszámolhassanak az őket foglalkoztató kérdésekről úgy, hogy közben megismerjék más országok eltérő szokásait és kultúráját. Végül, de nem utolsósorban a szerzők beépítették tanmenetükbe a NAT általános és részletes követelményrendszert.

A sorozat szerencsésen ötvözi a magyar igények figyelembevételét a brit nyelvkönyvek hagyományos értékeivel. Az egyik ilyen az integrált tanterv. A *Prospects* az alábbi tanterveket integrálja szerves egésszé: 1. nyelvtan; 2. nyelvi készségfejlesztés (beszédértés, beszéd, olvasásértés, írás); 3. funkcionális-kommunikatív nyelvtanulás; 4. szókincs bővítés; 5. kiejtés. Témái e korosztály számára rendkívül érdekfeszítők, feladatai pedig biztosítják, hogy a nyelvtanulás folyamata élvezetes legyen. A nyelvkönyvsorozat egyik erőssége, hogy megtalálja az egyensúlyt a nyelvi szerkezetek tanítása és a nyelvi készségek fejlesztése között. A nyelvi struktúrák szöveggörnyezetben való bemutatása és gyakoroltatása a tudatos nyelvtanulásnak, a könyv kommunikatív feladatai pedig az önkéntelen nyelvelsajátításnak nyújtanak tág teret.

A *Prospects* sorozatnak szintenként a következő összetevői vannak: tankönyv, munkafüzet, hangkazetta, tanári kézikönyv.

A *Prospects Beginner* tankönyv 25 leckét tartalmaz, amelyek 5 egységbe tömörülnek. Az egyes leckék négy oldalon helyezkednek el, így a szerkezetük könnyen követhető. A nyelvtani szerkezeteket érdekes témákon keresztül mutatja be. Minden lecke elegendő lehetőséget ad arra, hogy az új nyelvtant a különböző készségek fejlesztése révén gyakoroltassa. A kommunikatív feladatok természetéből adódik, hogy igen gyakori a páros munka és a csoportos munka. Az úgynevezett *Round Up* feladatok to-

vábbi alkalmat nyújtanak a nyelvtan- és szó-kincsfejlesztésre. Az egyes leckék végén megjelenő *Language Check* blokkok szilárd megerősítést adnak a tanulóknak. Minden ötödik lecke ismétlés, összefoglalás. Ezeknek a leckéknek a felépítése azonos. A *Focus on ...* egység átismétli és kibővíti a megelőző négy lecke nyelvtanát és szó-kincsét. A *Paula's Problem Page* egy teen-agermagazin stílusában dolgozza fel az angolul tanulók tipikus problémáit, arra biztatva ezzel a diákokat, hogy ők is fogalmazzák meg saját nyelvi kérdéseiket. Ez nagyon jó irány ahhoz, hogy a magyar középiskolások tudatos nyelvtanulókká váljanak. Az ismétlőleckék *Wordpower* feladatai a szó-kincs tudatos fejlesztését segítik elő. A *Progress Check* oldal pedig az osztály előrehaladását méri mind a tanár, mind a tanulók számára. A tankönyv végén részletes nyelvtani összefoglalás és szógyűjtemény található.

A *Prospects Beginner* munkafüzet egyaránt alkalmas órai feldolgozásra és otthoni munkára. Nyelvtani, szövegértési és fogalmazási feladatokkal egészítik ki a tankönyv leckéit. A munkafüzet fordítási feladatokat is tartalmaz.

A tanári kézikönyv árulkodik leginkább arról, hogy szerzője kitűnő szakember. Forogatókönyvszerűen vezeti a tanárt, ha az érdeget tart, de nem áll útjába a kreativitásnak. Pontosan kijelöli minden egyes lecke nyelvtani, funkcionális, lexikai és tematikai célját. Ötletet ad arra, hogyan vezényeljük le a páros és csoportos munkát, sőt arra is jut ideje, hogy a tábla minél hasznosabb kiaknázására irányítsa figyelmünket. A részletes óravázlat arra is kiterjed, hogy mit tegyünk, mielőtt kinyitnánk a könyvet (*Before you open the book ...*), és hogyan fejezzük be stílusosan az órát (*Before you go ...*). A kézikönyv tartalmaz 20 fénymásolható munkalapot, amelyek a leckék szabadabb nyelvi feldolgozását segítik elő.

A *Prospects* mind tartalmát, mind formáját tekintve rendkívül igényes könyv. Jó kézbe venni, és elgyönyörködni a fotókban és az illusztrációkban. Ez a vonzó külső

mindenki számára azonnal érzékelhető. Remélem, a könyv belső értékeit is sok diák és tanár fogja felfedezni.

Jilly Viktor

David Newby

Grammar for Communication

Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest,
Österreichischer Bundesverlag, Wien,
1996, 200 p.

Mutasd a nyelvtan könyved, és megmondom ki vagy! Íme egy rendkívüli mű, amely azokkal is megszeretteti a nyelvtantanulást, akik számára a forma nem sokat jelent, azonban a funkció annál többet. – Ez a könyv, amely a középiskola harmadik-negyedik osztályában, valamint egyéni és csoportos foglalkozásokon középfeladatoknak ajánlható, a nyelv elsajátítására biztos, rendszeres alapot nyújt és mindig a ma használatos, élő, praktikus nyelvre alapozza gyakorlatait. Összefoglaló kézikönyvet tartunk a kezünkben, amely táblázatokba rendszerezve, magyar nyelvű magyarázatokkal és gyakorlatoikkal ismerteti az angol nyelv szabályait.

David Newby, a grazi egyetem tanára, több, középiskolásoknak szánt nyelvkönyv és tanulmány szerzője. Könyve sikerét mutatja, hogy nemcsak Ausztriában, hanem Németországban, Horvátországban és Szlovéniában is megjelent. A magyar változat rendkívülien találó megjegyzései, nyelvi fordulatai és világos magyarázatai Gönczi Éva munkáját dicsérik.

A kötet nyelvtani feladatai változatosak: alkalmasak az alapismeretek rögzítésére, automatizálására és készségszintre emelésére, ugyanakkor nem sablonosak, a nehezebb feladatok megoldása nyelvi leleményt igényel. Minden nyelvtani témakörhöz készültek egyszerűbb, egy behelyettesítést vagy átalakítást, kiegészítést kívánó és nehezebb, több mondatrész együttes változtatását, az egész mondat transzformálását megkövetelő feladatok.